

456 28.10.2009

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind verificarea
prin mijloace electronice a dreptului de acces
la vot al cetățenilor**

Analizând propunerea legislativă privind verificarea prin mijloace electronice a dreptului de acces la vot al cetățenilor, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B456 din 1.10.2009,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare adoptarea unor măsuri privind verificarea prin mijloace electronice a dreptului de acces la vot al cetățenilor la alegerile pentru Președintele României, în scopul eliminării posibilității votului multiplu.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente dispozițiile art.73 alin.(3) lit.a) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Având în vedere că, potrivit **art.8** din proiect, „cheltuielile pentru efectuarea operațiunilor electorale privind modul de desfășurare al accesului cetățenilor la alegerile pentru Președintele României prin utilizarea sistemului electronic de control al votului

unic” se suportă de la bugetul de stat, devin incidente dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție, fiind obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului.

3. La **titlu**, pentru unitatea redactării, sintagma „Propunere legislativă” trebuie înlocuită cu termenul „**Lege**”.

4. Semnalăm că, deși din Expunerea de motive și din titlul proiectului rezultă că se are în vedere instituirea unui sistem electronic de verificare a dreptului de acces la vot al cetățenilor, **indiferent de tipul alegerilor**, art.1 se referă la „sistemul electronic de control al votului unic” utilizat numai la **alegerile pentru Președintele României**.

Mai mult decât atât, unele norme din cuprinsul proiectului cuprind și trimiteri la Legea nr.35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare.

Prin urmare, este necesară reanalizarea soluțiilor legislative propuse, astfel încât, în funcție de intenția inițiatorului, prin prezentul proiect să fie reglementate aspectele referitoare la modalitatea de verificare prin mijloace electronice a dreptului de acces la vot al cetățenilor fie numai la alegerile pentru Președintele României, fie la toate tipurile de procese electorale, urmând ca titlul să reflecte în mod corect cuprinsul reglementării.

În acest context, sugerăm să se analizeze dacă instituirea și utilizarea acestui sistem electronic de control nu ar trebui prevăzută și în cazul desfășurării referendumului.

În măsura în care se are în vedere utilizarea sistemului electronic de control al votului unic numai pentru alegerile prezidențiale, soluția legislativă **ar putea fi introdusă** în actul normativ care reglementează această categorie de alegeri, respectiv **Legea nr.370/2004**, cu atât mai mult cu cât la art.12 din proiect se precizează că dispozițiile acestuia se completează cu prevederile respectivei legi.

5. Pentru respectarea prevederilor alin.(2) al art.40 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară introducerea, după titlul proiectului, a formulei introductive consacrate:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

6. La **art.2**, semnalăm că Registrul electoral este instituit prin art.22 alin.(1) din Legea nr.35/2008, potrivit căruia acest Registru reprezintă o bază de date centralizată în care sunt înscriși toți cetățenii români, inclusiv cei cu domiciliul sau reședința în străinătate, care au împlinit vârsta de 18 ani, cu drept de vot. Întrucât definiția dată în proiect Registrului electoral nu diferă de cea cuprinsă în norma citată din Legea nr.35/2008, pentru evitarea paralelismelor în reglementare, apreciem că **alin.(1) și (2)** ale art.2 ar trebui eliminate. Pe cale de consecință, norma din actualul **alin.(3)** al art.2 ar trebui să facă referire, în mod expres, la „Registrul electoral prevăzut în art.22 alin.(1) din Legea nr.35/2008”.

7. La **art.3 alin.(1)**, semnalăm că art.2 alin.(1) din Legea nr.370/2004 a fost abrogat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.95/2009, astfel încât trimiterea la aceste dispoziții nu este corectă, fiind necesară reanalizarea textului.

La **alin.(2)**, pentru rigoarea exprimării, sugerăm înlocuirea sintagmei „informațiile specificate în art.22 alin.(5)” cu sintagma „**datele prevăzute la art.22 alin.(5)**”.

Totodată, semnalăm că titlul și intervențiile legislative suferite de Legea nr.35/2008 nu sunt redacte în mod corect.

8. La **art.4 lit.a)**, pentru asigurarea unei reglementări complete, textul ar trebui să prevadă autoritatea competentă să realizeze omologarea „componentei” sistemului informatic privind controlul electronic al votului unic, respectiv Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, astfel cum se prevede la art.10 alin.(1).

La **lit.f)**, pentru același motiv, este necesar ca norma să prevadă în mod expres actul prin care se aprobă normele metodologice privind sistemul electronic de control al votului unic, ținând seama și de dispozițiile art.11 din proiect, potrivit cărora aceste norme se elaborează și se aprobă de către Autoritatea Electorală Permanentă, împreună cu Ministerul Administrației și Internelor.

9. La **art.5 alin.(4)**, semnalăm că fapta avută în vedere de text nu reprezintă un act preparator care, eventual, ar putea fi asimilat cu tentativa, când s-ar justifica prevederea lui expresă în lege, ci constituie tocmai **o modalitate de realizare a tentativei la infracțiunea** prevăzută în art.56 din Legea nr.35/2008, respectiv fapta unei persoane de a vota de două sau mai multe ori în ziua alegerilor. Prin urmare, prevederea expresă în text a faptului că prezentarea la vot

a persoanei care, potrivit informațiilor existente în sistemul informatic, a mai votat la o altă secție de votare, „va fi considerată tentativă de fraudare” și trebuie eliminată, deoarece, potrivit legii, tentativa la această infracțiune se pedepsește.

Precizăm, totodată, că fapta unei persoane de a vota de două sau mai multe ori în ziua alegerilor, avută în vedere de art.5 alin.(4) din proiect, este prevăzută drept infracțiune în **toate** actele normative privind desfășurarea proceselor electorale, astfel încât trimiterea numai la dispozițiile din cuprinsul Legii nr.35/2008 nu ar fi suficientă, în situația în care s-ar avea în vedere instituirea sistemului electronic de control pentru toate procesele electorale. De altfel, trimiterea la aceste prevederi nu ar fi corectă, în situația în care sistemul electronic de control se dorește a fi instituit numai în cazul alegerilor pentru Președintele României.

Prin urmare, **alin.(4) al art.5** trebuie reformulat, în sensul eliminării din text a sintagmei „iar acțiunea sa va fi considerată tentativă de fraudare, în conformitate cu art.56 din Legea nr.35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali” și a reglementării obligației președintelui biroului electoral al secției de votare de a sesiza organele de urmărire penală competente, în situația în care, pentru persoana verificată apare mențiunea că și-a exercitat dreptul de vot în altă secție de votare.

La **alin.(6)**, pentru rigoarea exprimării, sugerăm ca textul să debuteze cu sintagma „Persoanele desemnate potrivit art.4 lit.e)”.

10. La **art.6**, pentru corectitudinea redactării, este necesară înlocuirea sintagmei „este asigurată atât de către persoanele desemnate de către fiecare birou electoral al secției de votare” cu sintagma „este asigurată atât de către persoanele desemnate de către fiecare **birou** electoral al secției de votare”.

Din aceleași considerente, este necesară reformularea părții finale a textului, astfel: „din cuprinsul normelor tehnice prevăzute la art.4 lit.f)”.

11. La **art.9**, semnalăm că, din ansamblul reglementării propuse, nu rezultă care anume autorități sau instituții publice urmează a asigura personalul tehnic responsabil pentru prelucrarea și transmiterea electronică a datelor și nici autoritatea sau instituția

publică la care acest personal „se consideră detașat”. Este necesară, de aceea, completarea corespunzătoare a proiectului.

12. La **art.10 alin.(2)**, pentru corectitudinea reglementării, expresia „va fi supusă omologării Ministerului, în maxim 5 zile de la efectuare” trebuie înlocuită cu sintagma „se supune omologării Ministerului **Comunicațiilor și Societății Informaționale**, în **maximum 5 zile de la efectuare**”.

13. La **art.11**, pentru claritatea redactării, sugerăm reformularea textului, astfel:

„Art.11. - În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Autoritatea Electorală Permanentă împreună cu Ministerul Administrației și Internelor vor emite normele tehnice și normele metodologice privind sistemul electronic de control al votului unic, care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României”.

14. La **art.12**, precizăm că, în cazul în care se dorește ca sistemul de control prin mijloace electronice al exercitării dreptului de vot să fie instituit pentru toate tipurile de alegeri, norma trebuie să facă trimitere, în mod expres, și la actele normative care reglementează respectivele procese electorale.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 1238 / 27.10.2009

Lege pentru alegerea Președintelui României

La data intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, articolele nr. 26_3 -26_9 din Legea nr. 370/2004, astfel cum a fost modificată și completată prin O.U.G. nr. 95/2009- M.Of. nr. 608/ 3 sep. 2009, se abrogă

1	promulgată prin	D. nr. 707/2004	M. Of. nr. 887/29 sep. 2004	
		Decret privind promulgarea Legii pentru alegerea Președintelui României		
2	modificări prin	O.U.G. nr. 77/2004	M. Of. nr. 920/9 oct. 2004	<i>modifică art. 21 alin. (1) lit.a) și b), art.22 alin.(1) lit. a) și b), art.23 alin. (1) lit. a) și b); introduce lit. f_1) și f_2) la art. 21 alin. (1), lit.e_1) la art. 22 alin. (1), lit. e_1) la art. 23 alin. (1), art. 28_1</i>
		Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României	aprobată prin L. nr. 592/2004	M. Of. nr. 1232/21 dec. 2004
3	modificări prin	L. nr. 592/2004	M. Of. nr. 1232/21 dec. 2004	<i>aprobă O.U.G. nr. 77/2004</i>
		Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2004 pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României		
4	modificări prin	O.U.G. nr. 95/2009	M. Of. nr. 608/3 sep. 2009	<i>modifică art. 4, cap. II titlul secțiunii 1, art. 5, art.6, art.7, cap. II titlul secțiunii a 2-a, art. 9 alin. (2) lit. c), art. 9 alin. (3), art.11, cap. II titlul secțiunii a 3-a, art. 12, art. 13, art. 14, cap. II titlul secțiunii a 4-a, art. 15 alin. (1), art. 17, art. 18, art. 19, art. 20, art. 21, art.22, art. 23, art. 25 alin. (1), art. 27, art. 28, art. 29, art. 30; introduce alin. (2_1) și alin. (2_2) la art. 1, art. 1_1, art. 4_1, secțiunea a 2-a, după art. 7, cu art.7_1 - 7_3, secțiunea a 3 -a cu art. 7_4 - 7_17, alin. (5) -(8) la art. 9, art.11_1, art. 11_2, art. 19_1 - 19_3, secțiunea a 7-a după art. 19_3 cu art. 19_4 - 19_8, cap. III_1 cu art. 26_1 - 26_10, art. 30_1 - 30_4; abrogă art. 2 alin. (1), art. 8, art. 24 alin. (3), art. 28_1, anexa nr. 2</i>
		Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României		
5	rectificare		M. Of. nr. 658/3 oct. 2009	<i>rectifică art. 1 alin. (2_2)</i>
		RECTIFICARE		

L. nr. 35/2008

M. Of. nr. 196/13 mar. 2008

Lege pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

1 promulgată prin D. nr. 364/2008 M. Of. nr. 196/13 mar. 2008

Decret privind promulgarea Legii pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

2 modificări prin O.U.G. nr. 66/2008 M. Of. nr. 409/30 mai 2008 *modifică art. 11 alin. (2) lit. e) și g)*

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și pentru modificarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

aprobată cu modificări prin L. nr. 50/2009 M. Of. nr. 190/26 mar. 2009

Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

modifică art. 2 pct. 1, 6, 7, 9, 25, 26, 28, 30, 31 și 32, art. 3 alin. (3), art. 5 alin. (4), art. 8, art. 9 alin. (3), art. 10, art. 12 alin. (1) și (2), art. 13 alin. (1), art. 14 alin. (1) și (2), art. 15 alin. (1) lit. a), c) și f), art. 15 alin. (4), art. 16 alin. (1), (2), (5), (6), (7) și (10), art. 17 alin. (1) lit. e) și f), art. 17 alin. (2), art. 17 alin. (3) lit. c), art. 17 alin. (4), art. 18 alin. (2), (3), (5), (6) și (8), art. 19 alin. (1), (2), (7), (8), (9), (10) și (11), art. 20 lit. a), b), f), g) și j), art. 21 alin. (2), art. 22 alin. (1), art. 26 alin. (1), (6), (7), (8) și (9), art. 27 alin. (2) și (3), art. 29 alin. (6), (10) și (16), art. 30 alin. (4), art. 31 alin. (2) și (4), art. 32 alin. (1) și (2), art. 34 alin. (1) și (3), art. 35 alin. (6) și (8), art. 36 alin. (3) și (4), art. 39 alin. (1), (2) și (7), art. 40 alin. (3), art. 41 alin. (1) și (8), art. 42 alin. (3), (5), (17), (22) și (24), art. 45 alin. (15), (16), (22), art. 46 alin. (2), art. 46 alin. (3), (5) și (6), art. 47 alin. (2), (4) și (5), art. 48 alin. (3), (6) și (7), art. 48 alin. (16), art. 49 alin. (2), art. 50 lit. g) și h), art. 51 alin. (1), art. 51 alin. (2) lit. a), d) și e), art. 67 alin. (2), art. 68, art. 69, art. 71 alin. (2), art. 73 alin. (6);

introduce pct. 6_1 la art. 2, alin. (3) la art. 7, art. 9_1, art. 13_1 - 13_3, alin. (11) și (12) la art. 16, alin. (9) și (10) la art. 18, art. 19_1, art. 26_1, alin. (7_1) la art. 29, art. 29_1, alin. (1_1) la art. 30, art. 30_1, alin. (5) - (7) la art. 31, alin. (2_1) și (2_2) la art. 32, alin. (8_1) la art. 35, alin. (3_1) și (3_2) la art. 36, art. 38_1 și 38_2, alin. (22_1) - (22_3) la art. 42, art. 42_1, alin. (23) și (24) la art. 45, , alin. (2_1) la art. 46, alin. (3_1) la art. 46, alin. (12_1) la art. 48, alin. (2_1) și (2_2) la art. 49, lit. a_1) - a_4) la art. 50, lit. h_1) - h_4) la art. 50, lit. m_1) și m_2) la art. 50, lit. r) la art. 50, lit. f) și g) la art. 51 alin. (2), alin. (3) la art. 70, art. 71_1, alin. (2) la art. 72, alin. (2_1) la art. 73, alin. (4_1) la art. 73;
abrogă art. 2 pct. 3, art. 15 alin. (5), art. 17 alin. (3) lit. f), art. 26 alin. (10), art. 30 alin. (6), art. 41 alin. (3), art. 42 alin. (13), art. 47 alin. (1), art. 66

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2008 pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și pentru modificarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

aprobă O.U.G. nr. 66/2008